

Tudnivalók

a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó kedvezményekről

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), valamint a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) szabályozza a 2013. 09. 01. napjától hatályba lévő – többek között – a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultsági feltételeket.

A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyerekkorától fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

A Gyvt. 67/A. §-a értelmében a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők:**

HH-s (hátrányos helyzetű)	HHH-s (halmozottan hátrányos helyzetű)
RENDSZERES GYERMEKVEDELMI KEDVEZMÉNYRE (TOVÁBBIAKBAN: RGYK-RA) JOGOSULT és	
családba fogadó gyám, gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, egyedül nevelő szülő – önkéntes nyilatkozata alapján – legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik az RGYK benyújtásakor vagy	akinek esetében a HH-s körülmények közül legalább kettő fennáll.
- szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottságú : a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy az RGYK kérelem benyújtásakor aktív korúak ellátására jogosult vagy a RGYK kérelem benyújtását megelőző 16 hónapon belül 12 hónapig álláskeresőként tartották nyilván vagy	
- a gyermek elégtelen a lakókörnyezete, lakáskörülményei alapján válik jogosulttá : a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek (környezettanulmány készítésére felkérhető a gyermekjóléti szolgálat)	
	- nevelésbe vett gyermek (itt már nem kell fennállnia az RGYK-ra való jog-nak) vagy
	- utógondozói ellátásban részesülő tanuló/hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt- itt sincs RGYK-ra való jogosultság)

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során – az ügyfél erre irányuló kérelme esetén – megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását is.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzethez kapcsolódó jogosultságokról.

I. A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a köznevelés területén biztosított kedvezmények, támogatások jogosultságok

1./ Óvodai fejlesztő program, képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók iskolai sikeressége érdekében óvodai fejlesztő programot, valamint képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést (Integrációs Pedagógiai Rendszer) kell szerveznie az óvodának, iskolának. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: együttnevelés, egyéni tanulás-támogatás a tanulók számára, a szülőkkel való kapcsolattartás, intézmény-fejlesztés. A programokról az óvodákban, iskolákban lehet tájékozódni.

2./ Arany János Tehetséggondozó Program, Arany János Kollégiumi Program és Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program

Az Arany János Tehetséggondozó Program, az Arany János Kollégiumi Program és az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program az érettségi megszerzéséhez és a felsőfokú tanulmányok folytatásához szükséges felkészüléshez, a sikeres szakmaszerzéshez nyújt tanulási, szociális, egészségügyi támogatást hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint rászoruló tanulók számára kollégiumi elhelyezéssel. Az Arany János Tehetséggondozó Programnak és az Arany János Kollégiumi Programnak előkészítő évfolyama is van, ezek a programok 5 évesek. Az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program 3 éves. A programokban megvalósuló tevékenységek többek között: tehetségszolgálat, egyéni fejlesztési és tanulási tervek kialakítása, pályaválasztás segítése, tanulmányi versenyeken, kulturális és sportrendezvényeken való részvétel, szociális hozzájárulás biztosítása.

A 8. évfolyamos tanulók pályázat útján jelentkezhetnek a programokba, a pályázatokat az Emberi Erőforrások Minisztériuma jelenteti meg minden év szeptemberében (a programokról tájékozódni lehet az alábbi honlapokon: [www.kormany.hu/Emberi Erőforrások Minisztériuma/Köznevelésért Felelős Államtitkárság](http://www.kormany.hu/Emberi_Eroforrasok_Minisztériuma/Köznevelésért_Felelős_Államtitkárság); www.ajtp.hu; www.ajkp.hu; www.ajkszp.hu).

3./ Útravaló-MACIKA ösztöndíjprogram

A középfokú oktatási intézményekbe történő zökkenőmentes bejutás, a sikeres továbbtanulás számos család számára nehezen biztosítható anyagi kiadásokat követel meg. Ezt kívánja enyhíteni a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, köztük roma tanulókat célzó Útravaló-MACIKA Ösztöndíjprogram. A program ösztöndíjat és a tanulást segítő mentori támogatást nyújt a 7-8. osztályos és középiskolás tanulók számára. A programokba történő jelentkezés pályázati úton történik, az adott tanév pályázati felhívásai itt találhatóak: <http://www.emet.gov.hu/hirek/hirek16/>.

4./ Az alapfokú művészetoktatásban való részvétel támogatása

Minden esetben ingyenes a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az első alapfokú művészetoktatásban való részvétel.

5./ A lemorzsolódás megelőzését szolgáló rendelkezések

A halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetében a tankötelezettség magántanulóként történő folytatásához az iskola igazgatójának be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét.

Fizetési hátralék miatt a hátrányos helyzetű tanuló tanulói jogviszonya, kollégiumi tagsága nem szüntethető meg.

6./ Iskolai felvétel

Az oktatási esélyegyenlőség javításának érdekében, ha a településen több általános iskola működik, az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű

gyermek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, előnyben kell részesítenie a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat. A középfokú iskola a felvételi vizsgák befejezése után rangsorolja a jelentkezőket, a rangsorolás során az azonos eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót.

7./ Szünidei gyermekétkeztetés

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek a jogszabályban meghatározott esetekben jogosult a szünidei gyermekétkeztetésre.

Felhívom figyelmüket, hogy annak a nagykorúvá vált gyermeknek, akinek a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem volt jogosult – tehát az **rgyk-ra való jogosultsága a fenti időtartamban leírtak alapján kiskorúsága ideje alatt nem állt fenn - nagykorúvá válását követően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága, ebből kifolyólag hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetre vonatkozó jogosultsága sem állapítható meg.**

Nagyon fontos kiemelni, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet új szemléletű meghatározása nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket. Így az RGYK-ban részesülő gyermek – függetlenül attól, hogy hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű – továbbra is jogosult az ingyenes tankönyvre, a bölcsődében, óvodában és az iskola 1-8. évfolyamán az ingyenes intézményi gyermekétkeztetésre és minden egyéb más RGYK-hoz kapcsoló juttatásra, illetve kedvezmény igénybevételeire.

Nyíregyháza, 2017. november 30.

